

1 § Meddelande om svar på skriftliga frågor

Talmannen meddelade att på grund av helgdag tisdagen den 1 maj skulle skriftliga frågor inlämnade *före kl. 10.00 fredagen den 27 april* besvaras senast kl. 12.00 torsdagen den 3 maj.

Meddelandet hade delats ut till riksdagens ledamöter.

2 § Svar på interpellation 2006/07:466 om tillväxtprogram för svensk modeindustri

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Luciano Astudillo har frågat mig dels vilka åtgärder jag avser att vidta för att staten ekonomiskt ska bidra till det tillväxtprogram som Mötesplats Mode och Design tagit fram för svensk modeindustri, dels hur detta stöd kommer att samordnas dels vilka åtgärder jag avser att vidta för att förbättra utbildningen inom svensk modeindustri.

Jag anser att modeindustrin har utvecklats mycket positivt under de senaste åren. Det är mycket glädjande att den svenska modeindustrin är en näring med stark tillväxt och växande exportpotential.

Tillväxten och konkurrenskraften hos modeindustrin i Sverige, liksom hos så många andra näringar, kan främjas av specifika insatser, men framför allt av goda generella villkor för företagande och för ett gott entreprenörskap.

I den genomlysning av modeindustrins villkor som Rådet för arkitektur, form och design presenterade förra året dominerade också åtgärder för förbättringar av företagsklimatet i allmänhet och för de små och ny-startade företagen i synnerhet bland enkätsvaren på frågan om önskvärda näringspolitiska åtgärder.

Jag är därför glad att kunna återknyta till det breda program för arbete och företagande som regeringen har presenterat.

Regeringen har initierat en rad olika reformer och åtgärder som förbättrar Sveriges företagsklimat och gör det enklare, roligare och lönsammare att starta och driva företag. Regeringens ambition är att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i.

För att öka sysselsättningen och tillväxten i hela landet har regeringen aviserat och genomfört en rad konkreta åtgärder. Bland annat förbättras rådgivnings- och finansieringsmöjligheterna för små och medelstora företag. Almis finansiering förstärks också, vilket innebär att Almi kan utveckla flera arbetsområden för att stärka småföretagens konkurrensförmåga inom flera branscher.

Av särskild betydelse för modeindustrin är den kraftfulla satsning på 100 miljoner kronor för att främja kvinnors företagande som nu sker. Modeindustrin är ju en av de näringar som har störst andel kvinnligt företagande. Många behöver hjälp med både finansiering och rådgivning.

Dessa och andra viktiga reformer och stora satsningar på ett generellt gott företags- och företagarklimat utesluter dock inte att regeringen också gör vissa satsningar inom strukturellt sett viktiga områden, som till exempel utbildning, forskning och utveckling, som är särskilt betydelsefulla för vissa näringar.

Vidare är en egen samordning inom näringarna, oavsett utfästelser om statligt stöd, ett viktigt led i att stärka den internationella konkurrenskraften hos näringarna och de enskilda företagen. Det kan ske till exempel genom närmare samarbete med inhemska aktörer som riskkapitalister, utbildnings- och forskningsinstitutioner med mera, genom egna kunskapsutbyten och genom att de internationella nätverken breddas.

Jag ser därför positivt på den samlande kraft som Mötesplats Mode och Design utgör och hoppas på en fortsatt breddning och fördjupning av den samverkan mellan olika aktörer inom och runt omkring modeindustrin som inletts. Som man också understryker i tillväxtprogrammet är myndigheter och andra offentliga aktörer viktiga deltagare i detta.

Anf. 2 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Den svenska designern Behnaz Aram föddes 1978 i Iran och flyttade under 80-talet till Sverige. Hon är delvis utbildad i London. Hennes första stora avtryck på den svenska modescenen gjorde hon med sin svartvita scarf i ökenstil. Scarfen var en storsäljare. Hon har också designat herrkostymer. Arams kostymer användes bland annat på Stockholmsoperan i baletten *Ossuarium* 2006. Aram är en av flera unga mäniskor som drivs av en dröm att skapa något eget och att sätta ett avtryck.

Jag är lite besviken på svaret. När jag hör Maud Olofsson svara är det lätt att falla in i en allmänpolitisk debatt om småföretagens villkor. Vi ser nu att räntan sticker i väg, vilket inte alls är bra för småföretagen. Jag vill inte stå här och påminna Maud Olofsson om att det faktiskt var den borgerliga regeringen som höjde avgifterna för småföretagen vid årsskiftet. Samma dag som Anders Borg presenterade vårpropositionen gick Företagarförbundet ut med ett pressmeddelande och sade att regeringens företagarpaket inte innehöll några presenter till landets småföretagare.

Herr talman! Jag vill ändå försöka undvika partipolitiskt käbbel. Faktum är att jag tror att detta är första gången som vi här i Sveriges riksdag på ett seriöst sätt får möjlighet att diskutera modebranschen i Sverige. Låt oss därför försöka hålla oss till de branschspecifika behoven och kanske beröra hela den kreativa ekonomin, upplevelseindustrin, som vi ser växa.

Synen på mode har sakta förändrats. Från att mode bara har setts som överflödskonsumtion och förknippats med skeva skönhetsideal ser vi en

växande trend att mode blir en kulturyttring och skapar arbetstillfällen. Det tycker jag är bra.

Jag är övertygad om att modebranschen kan bidra till många fler arbetstillfällen än vad den gör i dag, trots att vi inte har mycket kvar av den textilindustri som fanns förr i landet. Mode kan bli ett sätt att marknadsföra Sverige internationellt, precis som har skett med svensk design.

Jag vill också att vi försöker se sambanden. Att vi har ett brett och rikt offentligt finansierat kulturliv är viktigt för att skapa förutsättningar för fler att följa Aram i spåren. Att det ges möjlighet för fler unga människor att prova på att skapa och designa, som jag har förstått görs till exempel på ungdomsgården Lava i Kulturhuset här i Stockholm, är det som gör att vi kanske får fler som vågar spanna bågen också i morgon.

Det finns massor som det offentliga kan göra för att stötta just denna bransch. Detta är nämligen en bransch som handlar om forsknings-, utbildnings-, näringslivs- och kulturpolitik. Hur möter det officiella Sverige det, alltså att det är så tvärsektoriellt? Mötesplats Mode och Design är en viktig part i detta sammanhang. Vi har åtta mötesplatser, bland annat musik, data och turism. Det är fler som driver på utvecklingen. Hur ser vi till att de blir långsiktigt livskraftiga? Hur säkerställer vi att utbildningarna har rätt kvalitet? Hur ger vi företag möjlighet att exportera? Har Maud Olofsson en vision för svenskt mode? Det har nämligen jag.

Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag måste först säga att jag tror att svensk modeindustri har en stor potential, och det har vi redan sett. Det finns fantastiskt många duktiga företagare som har varit framgångsrika inte bara i Sverige utan också utomlands och som också tjänar pengar, vilket jag tycker är den stora delen.

När man tittar på många av dessa företag ska man komma ihåg att det är svårt med lönsamheten. Det är en väldigt tuff bransch. Jag som har jobbat mycket med kvinnors företagande har sett många entusiastiska kvinnor som har fantastiskt goda affärsidéer men som har svårt att komma ut på marknaden därför att marginalerna i småföretagandet är så tuffa och som också har tvingats lägga ned eller avstå från sin satsning just därför att småföretagsvillkoren är så tuffa. Jag tror också att det är därför som modeindustrin själv pekar ut att man vill att vi vidtar åtgärder som gör det enklare att vara den lilla företagaren. Om man inte kan få börja som liten kan man heller aldrig bli stor.

Förslaget i vårbudgeten om förlängning av momsinsbetalningsperioden är en sak som är bra för de riktigt små företagen eftersom det innebär att man inte behöver betala in momsen förrän man själv har fått in pengarna i kassan på företaget.

Vi gör också en översyn av hur vi kan hitta olika korsbefruktningsmöjligheter mellan de konstnärliga utbildningarna och företagandet. Jag tror att vi behöver en större korsbefruktningsmöjlighet mellan olika kompetenser. Innovationsbron gör nu en inkubator tillsammans med Konstfack. Syftet med det är att koppla ihop företagande, konstnärer och konstutvecklare så att vi kan få denna korsbefruktningsmöjlighet att fungera och leda till kommersiella produkter. Här tycker jag att en mycket spännande sak som vi har anledning att följa upp är: Kan vi dra några slutsatser av det och utveckla det på ett positivt och bra sätt?

Prot. 2006/07:100
27 april

Svar på
interpellationer

Jag vill också säga att den satsning på kvinnors företagande på 100 miljoner per år som den här regeringen genomför, plus de satsningar som Almi gör och de krav som vi ställer på Almi att rikta in sin rådgivning och finansiering till kvinnliga företagare, kommer att vara en stor hjälp. Jag vet att många av dem som drar i gång sin verksamhet behöver finansiell hjälp och har svårt att låna pengar därför att man har lite dålig kunskap om just modeindustrin. Man behöver rådgivning för att göra goda affärsplaner. Man behöver rådgivning för att komma ut på marknaden, och man behöver Exportrådets hjälp om man vill exportera. Det är precis hela den kedjan av åtgärder som regeringen nu bygger upp.

Sedan gör vi rätt rejäla saker för att marknadsföra Sverige. Visit Sweden har sin roll att spela, Exportrådet jobbar med upplevelseindustrin. Där är modeindustrin en del av satsningarna. Jag tycker att det är väldigt bra att se att modeindustrin är med som en del av upplevelseindustrin med tanke på de många som kan vilja komma till oss och också företag som vill sälja utomlands. Det är ett lite nytt sätt att tänka. Från min sida stöder jag den här satsningen och den här breddningen mycket starkt, för vi ser vad de som vill komma till Sverige vill uppleva här. Mode, textil, design och så vidare är också en del av det svenska varumärket som vi ska vara väldigt stolta över.

Anf. 4 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Allmänt kan jag konstatera att bilden av regeringens småföretagarpolitik är tvådelad. Företagarpaketet innehöll som sagt inte några presenter till småföretagen. Det sade Företagarföreningen själv samma dag som Anders Borg presenterade det. Vi ser också att rântan sticker i väg, och det är inte alls bra för småföretag. Det är det som kan vara marginalen.

Jag tänker inte gå i fällan och prata allmänpolitik kring småföretagen. Där har vi lite olika strategier. Jag är beredd att lyssna på en del av de positiva och bra argument som Maud Olofsson ändå presenterar. Det ska göras mer för att underlätta för företagen – absolut.

Låt oss konkret prata om modebranschen och upplevelseindustrin. Det finns ett nätverk för upplevelseindustrin, de åtta mötesplatser som jag nämnde. Hur får vi långsiktigt finansiellt stöd till dem så att de kan leva kvar och stärka sin position och därmed hjälpa andra som är i behov av råd och stöd?

När det gäller utbildningspolitiken har det under lång tid funnits kritik av att matchningen är väldigt dålig mellan utbildning och arbetsmarknad. Säkert är det så. Men jag vill inte göra det så enkelt för mig och för oss. Samtidigt är det så att allt fler unga människor ställer högre krav på det arbete som de ska syssla med i framtiden. Många är till och med beredda att avstå ekonomiskt för att jobba med någonting som de tycker är roligt och kreativt, som så att säga har ett större innehåll. Där kan samhället gå in och förbättra utbildningarna och bredda dem. Att vara en bra kreatör behöver inte betyda att man är en bra entreprenör.

Nu i höst sätts ett pilotprojekt i gång i de tre storstäderna för att stötta kreatörer i att skaffa sig bättre kunskap i företagande. Jag hoppas att Maud Olofsson följer det här pilotprojektet och ser till att det får leva vidare och kanske expandera framöver om det ger lyckat resultat.

Det är också sant att många designföretag i dag har svårt att etablera sig och bygga upp en livskraftig verksamhet. Det finns flera strukturella problem, allt från finansiering till produktion och distribution. Det gäller hela kedjan. I rapporten *Mode Svea* konstateras att ett av tre företag blev äldre än tre år. Det är inte alls bra. Jag hoppas att vi kan få se fler som kan leva vidare, utvecklas och bli stora märken som på så sätt kan marknadsföra Sverige.

Det jag efterlyser är helhetsgreppet, allt från utbildning och företagande till riskkapital och exportstöd. Hur fångar vi in den här ganska annorlunda ekonomin, den kreativa ekonomin, i det här fallet i fråga om mode? Hur stöttar vi alla unga skapare och visionärer? Man skulle kunna fundera på klusterverksamhet till exempel eller inkubatorer så att man har en inkubator kopplad till mode.

Det finns en hajp just nu kring mode som jag tycker att vi ska ta vara på. Det gör att det är lättare att få loss riskkapital just nu. Det är många som ser den här branschen som spännande och ny, men vi måste också se till att fler får möjligheten att komma i gång. Där känner jag att det inte finns någon strategi för att möta detta, utan det är allmän småföretagarpolitik, spretigt. Det är just det vi måste komma åt. Det ska inte spreta så där när samhället möter upp de här behoven.

Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tror möjligen att jag har lite mer erfarenhet från eget företagande och företagandet på det här området än interpellanten. Det jag ser är att väldigt många aldrig kommer i gång. Det är min erfarenhet från detta. Det är många duktiga som har egna designidéer som aldrig kommer i gång därför att småföretagsvillkoren inte är tillräckligt bra.

Jag försökte beskriva detta i mitt svar. Delvis handlar det om generella villkor. Det är precis det som modeindustrin själv har sagt. Sedan handlar det om att göra specifika saker. Jag pekade på några delar som vi redan gör som stöd för modeindustrin. Jag säger inte att det inte går att göra mer. Naturligtvis kan man alltid göra mer, och vi kommer att göra mer.

Jag tycker att det är viktigt att se att mångfalden inom modeindustrin faktiskt har minskat under de senare åren därför att de stora kedjorna och de stora märkena är så pass starka. Då måste vi fundera över hur de små företagen kan komma fram. Vad har de för ställen att sälja på och marknadsföra sig?

Jag har själv varit aktiv inom någonting som heter Handelsgården i Umeå som har många kvinnliga företagare som bland annat jobbar inom mode- och designindustrin. Det är rätt så tuffa villkor därför att marginalerna är så små och serierna så få. Men de behöver bättre generella småföretagsvillkor, och det är precis det som regeringen gör både i den budget som vi lade fram i höstas och i den budget som vi lade fram i vår.

Jag tycker inte att Luciano Astudillo ska stå här och säga att räntan sticker i väg och spekulera om ränteutvecklingen. Det är faktiskt Riksbankens sak att hålla i räntan. Det vi ska ägna oss åt är att hålla i statens finanser och se till att plus och minus går ihop. Det är väl inget trevligt resultat, för att nu titta tillbaka på vad den socialdemokratiska regeringen har lämnat efter sig, att över en miljon människor står utanför arbetsmarknaden. Det kostar väldigt mycket för svensk ekonomi. Nu gör den

här regeringen någonting åt det, och företagandets villkor är ett sätt att möta detta utanförskap och göra det möjligt för människor att komma in på arbetsmarknaden.

Läringsutbildningen, som vi föreslår i vårbudgeten, kan vara ett sätt där unga designer och modeskapare får möjlighet att komma in på företag som är lite mer etablerade. Vi säger att vi är beredda att betala lärlingspeng till de här företagen, och det kan ge en möjlighet att få prova på och få praktiska erfarenheter. Erfarenheten av en hel del av våra utbildningar är att man behöver ännu mer praktiskt kunnande för att kunna gå vidare.

Det är viktigt att säga att de mötesplatser som interpellanten pekar på i dag stöts av KK-stiftelsen, som ger resurser till de här mötesplatserna. Det är statens sätt att finansiera det. Den finansieringen förlängs nu genom ett beslut. Vi ser år 2009 som det år då vi ska utvärdera det som har hänt. Det finns den typen av direkta stöd och satsningar till just modeindustrin.

Det sista som jag vill ta upp är att vi behöver fler kluster, fler inkubatorer, och det är precis den strategin som den här regeringen har. Den inkubator som jag refererar till och som finns på Konstfack är ett sätt att hjälpa till att hitta mötesplatser. Innovationsbron har precis det uppdrag som vi vill att den ska ha, nämligen att koppla ihop olika kompetenser på olika områden, ta med småföretagare och ge dem möjlighet att finna sig en miljö som är kreativ för att sedan kunna växa och sälja produkterna på marknaden.

Mycket av det som Luciano Astudillo efterfrågar har regeringen redan vidtagit åtgärder för. Men jag medger att det kan finnas mycket mer att göra, och jag är beredd att lyssna på alla goda idéer i det sammanhanget.

Anf. 6 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Jag tar med mig det sista, för jag tror att det viktiga beskedet att ge är att vi kommer att göra mer inte minst för den här branschen och använda den för att på ett mycket mer offensivt sätt marknadsföra Sverige och visa att svensk design och svenskt mode är en viktig del av Sverige bilden. Det är ett spännande sätt att jobba med denna bransch och med andra delar av upplevelseindustrin.

Jag har inte haft möjlighet att träffa modedesignern Aram. Jag hoppas få göra det snart, för jag gillar verkligen vad hon har skapat. Jag har kollat runt lite, och det är spännande kreationer.

Det jag drivs av i den här frågan är att det är många unga människor som vill ha ett jobb med större innehåll och som drivs av drömmar om att vara med och skapa och vara egna företagare. Det är inget konstigt med det. Det är väl bra. Gör man pengar på det är det väldigt positivt också, kan jag tycka. Problemet är, precis som Maud Olofsson säger, att villkoren är tuffa. Många är till och med beredda att avstå ekonomiskt för att klara företaget.

Det är säkert så att Maud Olofsson, i och med det faktum att jag är ganska ung och hon är lite äldre, har mer erfarenhet av småföretagande. Jag har också studerat ett par år, så jag har inte hunnit med att starta så många företag i mitt liv. Men jag har många vänner som gör det. Och jag ser hur den här branschen utvecklas i min hemstad Malmö och här i Stockholm på Söder, så här finns mycket att göra.

Visst – småföretagarpolitiken är bra, men bilden är som sagt lite delad. Det är en del saker som Maud Olofsson lyfter fram här som kan vara positivt för småföretagen framöver, men det finns också den risk som vi ser nu, att räntan sticker i väg. Det är så att småföretagen har fått en avgiftshöjning sedan årsskiftet. Och Företagarförbundet sade faktiskt att det var väldigt lite i det paket som presenterades i vårpropositionen.

Jag tar med mig det viktiga beskedet om att titta mer på den här branschen och stötta den framöver.

Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag begär naturligtvis inte att Luciano Astudillo, som är mycket yngre än jag, ska ha samma erfarenhet. Det är faktiskt inte meningen heller, utan vi ska dela med oss av de olika erfarenheter vi har.

Modeindustrin och modebranschen är jätte viktig. Men det räcker inte med branschvisa satsningar, utan det måste till generella satsningar. Min erfarenhet som näringsminister så här långt är att företagen är otroligt nöjda med den företagarpolitik som vi nu bedriver, och vi kommer att fortsätta den.

Ett område som jag ansvarar för är regelförenklingsområdet. Inte minst inom detta område finns det rätt mycket att göra. Många av företagen är skapande och kreativa människor, som har svårigheter med en del av den byråkrati som det svenska samhället står för. Kan vi underlätta för dem att ägna sig åt det kreativa skapandet – att designa och utveckla sina produkter – och de dessutom kan tjäna lite pengar på det har vi gjort något gott för dem.

Jag har nog en mer tydlig syn att det måste finnas lönsamhet i de här företagen, annars kan de inte överleva. Vi ska inte lura in några människor i modebranschen eller i någon annan bransch att starta företag om det inte finns en chans till lönsamhet. Det som staten kan göra är att minska kostnaderna för att driva företag och minska kostnaderna för att anställa, så att det blir fler som vågar. Då kommer de kreativa unga människorna också att vilja starta företag inom svensk modeindustri.

Jag tycker att det är bra om vi kan fortsätta att ha en dialog om detta. Modeindustrin bryter ju lite grann mot gamla mönster. Sverige är en stark verkstadsnation som har starka basindustrier med starka företrädare, medan det i den här branschen är kvinnor, ofta småföretagare, och de finns utspridda över hela landet. Det är viktigt att lyfta fram.

Som statsråd och partiledare får jag rätt många frågor om mode. Jag tror att jag kan bidra till att öka intresset för svensk modeindustri genom att själv prata om den och själv vara en förebild i de sammanhangen.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på interpellation 2006/07:474 om svårigheter att starta företag

Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Luciano Astudillo har frågat mig vad jag avser att vidta för åtgärder för att underlätta för invandrare och andra grupper som missgynnas att starta företag i Sverige.

Luciano Astudillo har också frågat vilka åtgärder jag avser att vidta så att fler ska beviljas starta-eget-bidrag framöver.

Den tidigare regeringens integrationspolitik präglades av ett totalt misslyckande. Invandrare har haft svårt att ta sig in i såväl samhällsliv som arbetsliv. Svenskundervisning för nyanlända invandrare har lockat få och dessutom uppvisat dåliga resultat. Klyftorna har vidgats socialt och ekonomiskt.

Det är mot denna bakgrund som den nya regeringen är fast besluten att ta till vara den potential och drivkraft som många människor med utländsk bakgrund har. En mycket viktig outnyttjad resurs är personer med utländsk bakgrund som står utanför arbetsmarknaden. I enlighet med regeringens övergripande prioriteringar av satsningar på integration och företagande föreslås i den ekonomiska vårpropositionen ett paket av åtgärder för invandrarföretagande. Kraftfulla åtgärder för att underlätta för invandrare att starta företag syftar till att skapa fler jobb och bryta utanförskapet för denna grupp.

Åtgärds paketet innebär bland annat att affärsrådgivningen till personer med utländsk bakgrund förstärks, liksom åtgärder för förbättrad och mer målgruppsanpassad rådgivningsverksamhet, mentorskapsprogram, ökad mångfald bland de anställda vid rådgivningsverksamhet samt utbyggnad av information om företagande på våra vanligaste främmande språk.

Regeringen avser också att inleda en försöksverksamhet med nystartscentrum i ett antal kommun- och stadsdelar där utanförskapet är särskilt stort. Försöket syftar till att finna en samverkansform där olika aktörer samlas under ett och samma tak, i syfte att underlätta för den enskilde att få snabb och välriktad hjälp och stöd för att etablera sig i Sverige och på arbetsmarknaden. Genom att samla privata, offentliga och ideella aktörer på ett och samma ställe kan den enskilde snabbare och enklare få hjälp med till exempel frågor som rör utbildning eller hälsovård liksom jobbmatchning och stöd att starta eget. Regeringen satsar i vårpropositionen totalt 90 miljoner kronor för nämnda åtgärder.

Den sedan tidigare pågående integrationen av Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningscentrum (IFS) i Almi underlättar för invandrarföretagare att hitta till Almis finansiering och affärsutveckling. Samtidigt säkerställs att kompetens om invandrarföretagande finns i hela landet.

Vad avser stöd till start av näringsverksamhet är detta en arbetsmarknadspolitisk insats och har som syfte, som alla andra insatser av detta slag, att hjälpa människor att komma tillbaka till arbetslivet. Det är Ams uppgift att utifrån regeringens övergripande mål om att bryta utanförskapet göra prioriteringar mellan de arbetsmarknadspolitiska programmen.

Regeringens satsning i vårpropositionen liksom övriga åtgärder ger en bra grund för att underlätta för invandrare och andra att starta, driva

och utveckla företag och att anställa fler. Att bryta utanförskapet med nya medel och metoder är en bättre väg än att, som den tidigare regeringen, försöka gömma undan människor i resultatlösa arbetsmarknadsprogram och bidragsberoende.

Prot. 2006/07:100
27 april

*Svar på
interpellationer*

Anf. 9 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Det är lätt att gå in i en konflikt och en partipolitisk debatt om integrationspolitik, för svaret andas så mycket valrörelseretorik om bidragsberoende och om att dölja problemen. Det är sant att integrationspolitiken inte lyckats. Det är inte så svårt att stå här och säga det.

Men man kan se på vad den nya regeringen gör i den ekonomiska politiken. Man sänker förmögenhetsskatten, och fastighetsskatten läggs om så att det specifikt gynnar boende i Danderyd men inte Malmö. Hur kommer det att se ut framöver när fördelningspolitiken som ni för kommer att leda till ökade klyftor snarare än minskade?

I går fick vi höra att Ams tar timeout. Att arbetsmarknadspolitiken i Sverige tar timeout är ju inte så bra. I arbetsmarknadspolitiken finns arbetsmarknadsutbildningar, praktikplatser och allt sådant som kan slussa människor in i ett arbete.

Kampen mot utanförskapet blev ju den stora devisen i valrörelsen. Men samma dag som Anders Borg presenterade sin budget kunde vi läsa det här i Sydsvenskan: Fler i utanförskap nu än innan valet.

Ni har alltså mycket mer att göra på det här området. Jag vågar påstå att det är problematiskt att ni använder begrepp kring utanförskap som ni nu har svårt att hantera.

Ni håller också på att skapa ett flyktingpolitiskt kaos. Men låt oss stanna vid frågan om företagande, om möjligheten att stötta människor som kommer från andra länder och som bärs av en idé om att starta ett företag, och också generellt. Då måste näringsministern förstå att det är ett problem att det är ett totalt stopp för dem som nu vänder sig till arbetsförmedlingarna för att få starta-eget-bidrag, att de får nej gång efter gång. Just detta bidrag är för många arbetslösa en viktig del för att komma i gång med ett företag. Bakgrunden till att jag ställde frågan var detta besked. Det fick jag när jag besökte IFS lokala kontor i Malmö där de under lång tid haft svårt med just denna bit.

Det andra skälet till att jag ställde interpellationen var en nationell rapport från IFS. Där beskrivs att många företagare med utländsk bakgrund har svårt att få finansiellt stöd. De upplever sig diskriminerade av bankerna. Då kan man åtminstone ta ordet diskriminering i sin mun och fundera på hur man kan stödja företagare från andra länder så att de inte möts av fördomar när de vänder sig till banken. Kan man skärpa lagstiftningen? Kan man hitta andra sätt att stötta företagare från andra länder?

Det är bra att ni fullföljer delar av det som vi var inne på, nämligen att stötta företagare från andra länder med den särskilda satsningen som ni har lyft fram. Instejsjobben är också spännande, men man ska nog akta sig för alltför många säråtgärder och att peka ut invandrare och säga att det finns ett särskilt företagarpaket för dem, här finns ett särskilt instejsjobb för dem. Det leder också till en form av stigmatisering, och här finns behov av generella åtgärder. Det är just det som är problemet med att stoppa starta-eget-bidraget, som är en viktig faktor för att många företagare ska kunna komma i gång.

Anf. 10 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Luciano Astudillo är upprörd över att jag gör partipolitik av detta. Men jag är riktigt upprörd över resultatet av den politik som Socialdemokraterna har bedrivit i tolv år. Jag är riktigt upprörd över att människor som kommer hit från andra länder inte får en chans att komma in på arbetsmarknaden. Jag är riktigt upprörd över att de åtgärder som den förra regeringen har ägnat sig åt har varit så tafatta att så många står utanför. Det är jag riktigt upprörd över.

Är det något som jag tänker anstränga mig för att åstadkomma är det att se till att de människor som har flytt från sina egna länder och som har ansträngt sig för att komma till Sverige också ska känna sig välkomna.

Jag tycker att det är besvärligt när jag möter många människor som säger att när de försöker få hjälp av det svenska samhället finns alla människor som ska ge råd, stöd och hjälp i alla möjliga olika hus. Vi har en verktygslåda i det svenska samhället som är ganska omfattande, men verktygen ligger utspridda i hela geografien. Nu säger vi: Sätt er i samma hus! Plocka ihop verktygen i en verktygslåda! Hjälp människor som kommer hit! Fokusera på möjligheterna i stället för på problemen!

Det är bedrövligt när vi ser hela invandrargruppen som ett enda stort problemområde. Det är språksvårigheter, utanförskap och kriminalitet. Alla dessa begrepp förknippas med just invandrargruppen. I stället borde man se att det finns entreprenörer och människor med mycket kunskap som är vana att försörja sig själva och som vill ha självkänsla och vara med och bidra till Sverige.

De nystartscentrum som regeringen nu föreslår syftar till att fokusera mer på det positiva och på de stora möjligheterna. I det finns nystartsjobben, instegsjobben som Ams förfogar över och validering av människors kunskap. I det finns företagarsatsning, där vi har höjt lånenivån för den mikrofinansiering som finns hos Almi. Där har just invandrarföretagen större möjligheter att låna pengar med mindre säkerhet. Vi stärker rådgivningsinsatserna, och de ska också finnas i samma hus.

Det kan vara så att det faktum att vi har de olika myndigheterna utspridda gör att det är så många som inte får hjälp.

Jag är beredd att pröva många nya saker för att åstadkomma ett resultat. Vad gäller nystartscentrum ska det bli spännande att se om vi lyckas bättre när vi samordnar våra myndigheter på nationell, regional och lokal nivå med våra ideella krafter, företagarföreningar och andra föreningar som kan vara aktiva i detta. Det är just den samordning som efterfrågas av många.

Många av dem som kommer till Sverige från andra länder har helt andra affärsidéer. Häromdagen var jag ute i Kista och delade ut ett pris till teknikföretag. I fjol och i år var förstapristagarna människor från andra länder och inte svenskar sedan flera generationer tillbaka. Det är tack vare att människor kommer till vårt land med andra idéer, utbildningar, kontaktnät och en annan syn på marknaden som Sverige kan växa i sitt företagande.

Det är därför som regeringen lägger särskilda resurser på Almi, lånevillkor, mentorprogram och rådgivning – allt detta för att kunna stödja. Utöver det finns alla de generella insatserna. Vi har inkubatorer där många med utländsk bakgrund finns, Innovationsbron som jobbar myck-

et bra och Vinnova som går in och stöder en del forskningsprojekt. Vi har många sådana åtgärder.

Jag är inte nöjd förrän den dagen då vi ser att de människor som kommer till Sverige får vara med och bidra. Det kommer också att bidra positivt till Sveriges utveckling och tillväxt.

Anf. 11 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Det är bra att vara upprörd över den situation som många människor lever i, över att vi har en segregation i landet och över att politiken inte har förmått förbättra situationen. Absolut!

Om man är så upprörd som den borgerliga regeringen med Maud Olofsson i spetsen uppenbarligen är kan jag inte förstå att man när man får möjligheten att lägga fram den första egna budgeten efter ett halvår prioriterar förmögenhetsskatten och en omläggning av fastighetsskatten, som i stort sett bara gynnar de rikaste i Danderyd, när man kunde ha använt samma resurser till att göra något åt detta stora problem som upprör Maud Olofsson så. Jag begriper inte det.

Om nu Maud är så upprörd begriper jag inte heller varför man tvingar Ams till en timeout, som i detta fall innebär att inte en enda svensk här i landet – för detta handlar inte om invandrare – får starta eget-bidrag. Är det den nya företagarpolitiken? Om Maud Olofsson och den borgerliga regeringen är upprörda borde man ha prioriterat annorlunda.

Nystartscentrum är ett spännande koncept. Jag kan berätta för Maud att vi har haft nystartscentrum i Malmö sedan mitten av 90-talet, men vi har kallat det Arbets- och utvecklingscentrum. Det gjordes möjligt tack vare storstadssatsningen, som den gamla regeringen stod för. Man stötade kommuner med särskilda svårigheter. Det är bra att staten går in och stöttar denna typ av verksamhet i Malmö och andra delar av landet. Det är spännande, och jag kommer att stötta det. Sedan får vi se om man levererar.

Jag håller med om att det finns en allmän bild av invandrare och människor från andra länder som är mycket negativ. Maud Olofsson bidrar delvis till att skapa den bilden när hon målar upp hur det ser ut och hur den gamla regeringen ställde till det.

Redan innan Maud tog över rodret för näringspolitiken gick hälften av de läkarlegitimationer som utfärdades till läkare som översatte sina gamla betyg från andra länder för att få en svensk läkarlegitimation. Bland landets doktorander är 25 procent utrikes födda, och bland Sveriges nya företag startas vart femte av en person född i ett annat land. Där finns, från min sida sett, en mer diversifierad bild av hur Sverige ser ut. Jag ser problemen, men jag ser också att människor från andra länder bidrar mycket till landets utveckling i företagande med mera. Man måste se komplexiteten i det.

Jag lovar att jag inte kommer att stå här om tre år, när ni inte har lyckats bryta ned utanförskapet som ni lovade, och anklaga er för alla dessa problem. Detta är komplicerade saker, och inget *quick fix* löser dem, Maud Olofsson.

IFS lyfter upp spännande förslag i sin rapport. Mikrolånen är ett sådant förslag. Jag ska ta ett annat. Det kanske är som att svära i kyrkan, men Mauricio Rojas presenterade en gång något som han kallade solidaritetsfonder. Jag har själv tänkt tanken om tillväxtfonder på dessa områ-

den för att stötta företagandet. Sådana idéer skulle kunna gå före sänkta fastighets- och förmögenhetsskatter.

Anf. 12 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Den här regeringen har suttit i sex månader. Det är knappast så att det är den här regeringen som bär ansvaret för det stora utanförskapet som finns i dag, men vi kommer att bli utvärderade fram till 2010 och ska också bli det.

Sedan vi har tillträtt har vi lagt mycket resurser på att just minska utanförskapet. Det jag tycker är lite märkligt i den här debatten är att det var så få socialdemokrater som var upprörda under de tolv år då ni hade makten själva. Jag tycker att rätten till ett arbete är grundläggande för varje människa. Den stora klyftan, den stora orättvisa som finns i Sverige i dag, finns mellan de som har jobb och de som inte har jobb. Det som är bra, tycker jag, är att de som nu kommer till Sverige får möjlighet till hjälp att komma tillbaka. De får hjälp med validering. De får hjälp med rådgivning. De får hjälp med finansiering. De får hjälp med instegsjobb. De får hjälp med nystartsjobb. Vi har en hel räckta med åtgärder som just riktar sig till dem som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Om jag tittar på Almis roll i det här sammanhanget tycker jag att det där finns en större kompetens för att hjälpa dem som vill starta och driva företag än det finns på Ams, och det säger också Ams självt. Det är ju därför vi lägger resurserna just till Almi, och det är därför som vi också samarbetar med dem som kan det här med invandrarföretag och lyfter in den kompetensen i Almi. Det är därför vi ökar mikrolånen från 50 000 till 100 000 så att det blir lättare att låna, för att vi vet att det är väldigt många som inte får låna pengar om de går till en vanlig bank eftersom de inte har några kontakter och inte några säkerheter.

Det är därför vi lyfter in nystartscentrum, och det är det nya i den här delen. Det finns embryon till nystartscentrum runt om i Sverige, och det är det vi har tittat på. Men det som vi lyfter in är också den ideella delen, nämligen företagargorganisationer av olika slag, kooperativa rådgivare och också många som jobbar i andra sektorer än de mer traditionella för att hjälpa dem som vill starta och driva företag.

Luciano Astudillo är väldigt upprörd över förmögenhetsskatten och tycker att vi skulle ha gjort något annat i stället. Sanningen är ju den att vi behöver mer kapital till företagandet i Sverige. Jag kan inte tycka att det är särskilt rättvist att människor med väldigt höga inkomster hittar vägar för att lämna pengarna utanför Sverige och slipper beskattning, medan de som har lite mindre förmögenheter blir kvar här i vårt land och beskattas. Det vi skulle behöva är en ordning där vi får människor som har höga inkomster att också investera i vårt land, i nya jobb och i nya företag. Det är precis det som har hänt i Finland när man tagit bort förmögenhetsskatten. Den här delen innebär också att många invandrare kan få vara med och få en finansiering på ett annat sätt än bara via banksystemet, för vi behöver fler rika fastrar och farbröder som kan låna ut pengar till olika människor som vill starta företag.

Sedan tycker jag att det är viktigt att fundera på en sak. Socialdemokraterna kritiserar nu alla de åtgärder som jag har räknat upp: validering, nystartsjobb, instegsjobb – alltihop. Tala då om för mig vad Socialdemokraternas svar är! Ni gav inte svaret då ni satt i maktställning. Då fanns

inga förslag som ni drev igenom, och utanförskapet ökade. Men vad är era svar i dag? Vad är det ni vill göra? Är det bara Ams, eller finns det några andra som kan ägna sig åt detta? Ams har för övrigt fortfarande starta-eget-bidraget som en åtgärd. Men vi kan inte bara titta på Ams. Vi måste titta på totalen och se vad vi kan göra inom de ordinarie strukturerna som inte är arbetsmarknadsåtgärder för att underlätta för fler människor att komma in på arbetsmarknaden. Det skulle vara jätteintressant för mig att få höra i det sista inlägget: Vad är Socialdemokraternas svar och besked till alla dem som inte har ett jobb i dag?

Anf. 13 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Det är klart att jag inte anklagar den borgerliga regeringen för det integrationsmisslyckande som finns i Sverige, absolut inte. Det vore förmätet att göra något sådant. Samtidigt är de här frågorna komplicerade, och det vi kan se nu är att den borgerliga regeringen bidrar till att öka de ekonomiska klyftorna i landet. Man prioriterar fastighetsägarerna i Danderyd framför småföretagare och andra människor i Rinkeby, Rosengård och Bergsjön. Det handlar om fördelningspolitik, prioriteringar. Det är det politik handlar om.

Jag har inte stått här och kritiserat validering. Tvärtom var det ju vi som till exempel tillsatte Valideringsdelegationen. Jag har inte kritiserat de satsningar som görs på IFS. Tvärtom var det en gång vi som satte i gång att stötta IFS och därutöver såg till att de kunde få ett långsiktigt hållbart stöd via Almi. Det var vår politik. Allt det där är ju positiva grejer som vi tycker är bra.

Men tro inte, Maud Olofsson, att ökade klyftor kommer att leda till mer integration, tvärtom. Vilket land i världen har lyckats minska segregationen genom att öka klyftorna i samhället? Inget, Maud Olofsson! När det gäller förmögenhetsskatten är det ju så att vi har 200 personer som kommer att få 1 miljon kronor mer i fickan. Så är det ju. Det är prioriteringar i politiken, och ni har valt Danderyd framför alla de arbetslösa, till exempel, som med en arbetsmarknadsutbildning, med en arbetspraktik, med ett starta-eget-bidrag kanske skulle kunna komma ur utanförskapet.

Okej – ni har bara haft ett halvår på er, men det är fler som lever i utanförskap i dag än innan valet. Så är det. Och visst – Amsåtgärder är inte allt, absolut inte. Det är inte allt, men det är en viktig del för många människor som behöver lite extra stöd för att rustas till de arbeten som kommer.

Anf. 14 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Det är rätt intressant att höra den upprördhet över förmögenhetsskatten som Luciano Astudillo visar. Jag skulle vilja fråga: Vad var det för fördelningspolitisk analys ni gjorde när ni tog bort arvs- och gåvoskatten? Det gällde precis samma grupper.

Det jag är upprörd över, och det som får mig att engagera mig så hårt, är att ni har skapat ett samhälle där så många människor inte behövs. Det är den stora fördelningspolitiska skandalen. Om jag inte har ett jobb som jag kan leva på, om jag inte får gå till en arbetsplats där jag träffar kompisar, om jag inte får vara med och bygga det nya land som jag kommer till, hamnar jag i ett jättestort utanförskap. Jag accepterar inte det.

Sedan vill en del starta företag. En del vill ha anställning. Vi har ett helt paket med åtgärder som vänder sig till både dem som vill starta företag och dem som vill ha anställning. När det gäller nystartsjobben är ju en av de stora grupper som faktiskt får jobb gruppen invandrare. De kan själva gå till olika företag och arbetsplatser och be om att få ett nystartsjobb. När det gäller rådgivning till de företagare som vill starta har vi ju uppmärksammat just det faktum att det är svårt att låna pengar. Det är svårt att få bra rådgivning. Det är svårt att få mentorsprogram. Det är det som vi pekar ut till Almi nu: Engagera er! Se till att ni med er kunskap om rådgivning och företagande är ett stöd för alla de personer som vill starta!

Sedan tror jag att nystartscentrum kommer att bli en jättespännande sak, för där kommer de som behöver den här hjälpen att få gå till *ett* hus med *en* stor verktygslåda, med alla de åtgärder – en del har vi varit överens om, och en del är vi inte överens om – som vänder sig till dem som vill ha en ny start i Sverige. För mig är den stora glädjen och den stora uppmaning till alla som jobbar med det här: Se till att alla människor som kan jobba också kan få vara med och bidra till svensk utveckling. Det är det som är regeringens ambition. Jag kommer inte att ge mig förän vi har lyckats med detta, för det här är en av de stora utmaningar vi har i vårt land.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2006/07:470 om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter inom biståndet

Anf. 15 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Hans Linde har frågat mig vilka initiativ jag avser att vidta för att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter – de så kallade SRHR-frågorna – prioriteras när biståndet nu ska fokuseras inom ramen för Parisagendan. Vidare har han frågat mig vilka initiativ jag avser att vidta för att SRHR-frågorna inkluderas som en faktor i valet av vilka länder biståndet ska fokusera på samt vilka initiativ jag avser att vidta för att sexuella och reproduktiva rättigheter inkluderas i det rättighetsperspektiv som ska genomsyra utvecklingspolitiken.

Jag vill börja med att tacka Hans Linde för hans engagemang i dessa frågor. I Sveriges politik för global utveckling, PGU, slås fast att alla människor oavsett kön, ålder, funktionshinder, etnisk tillhörighet eller sexuell läggning ska kunna åtnjuta de mänskliga rättigheterna. Dessa inkluderar rätten till sexuell och reproduktiv hälsa. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en av de viktigaste komponenterna i en hållbar fattigdomsbekämpning och är en fråga om såväl kvinnors möjlighet att åtnjuta de mänskliga rättigheterna och jämställdhet som utveckling. Brist på sexuell och reproduktiv hälsa har direkta kopplingar till utebliven utveckling. Utan satsningar på SRHR-området kommer inte millenniemål 5 att uppnås, det vill säga att förbättra mödrahälsan och minska mödradödligheten med tre fjärdedelar till år 2015, och inte heller de övriga millenniemålen.

Herr talman! Parisdeklarationen om biståndseffektivitet bygger på fem kärnprinciper. Hans Linde har själv lyft fram givarsamordningen i sin interpellation. Deklarationens ansats handlar framför allt om hur utvecklingsländer ska kunna ta ett större ansvar för sin egen utveckling. Förutom frågan om ägarskap och principen om att biståndet ska ligga i linje med partnerländers fattigdomsstrategier och nationella utvecklingsplaner finns ju även principerna om höjd kvalitet och bättre resultat samt alla parter ansvar. Dessa tar regeringen fasta på i ett förnyat svenskt bistånd.

Jag vill försäkra Hans Linde om att Sverige aktivt ska driva SRHR-frågorna. Främjandet av människors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter genom utvecklingssamarbetet tillhör de frågor som är högt prioriterade av regeringen, också inom det pågående arbetet att höja biståndets kvalitet och göra det mer effektivt. Detta avspeglas tydligt i såväl budgetpropositionen som Sidas regleringsbrev. Jämställdhet, kvinnor och barn utgör en av de grundläggande inriktningar och prioriteringar som ska genomsyra utvecklingspolitiken och biståndet under hela mandatperioden.

Att det bilaterala biståndet fokuseras till färre samarbetsländer och färre sektorer innebär inte att vi försummar stödet till SRHR-frågorna. Respekten för de mänskliga rättigheterna inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter samt kvinnors villkor, rättigheter och jämställdhetssituation utgör grundläggande element i urvalet av samarbetsländer och sektorer. Arbetet fortsätter också med genomförandet av Sveriges politik för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter från 2005.

Regeringen avser att även i framtiden prioritera främjandet av jämställdhet och kvinnors och barns villkor, inklusive för SRHR inom ramen för såväl det bilaterala som det multilaterala utvecklingssamarbetet. Högre krav ska också ställas i framtida biståndsinsatser på integreringen av ett jämställdhetsperspektiv och på hänsyn till kvinnors och barns situation, villkor och rättigheter. Centrala områden för Sidas verksamhet omfattar mödrahälsovård, tillgång till preventivmedel, tillgång till säkra och lagliga aborter, sexualundervisning för unga kvinnor och män, hiv/aids samt bekämpning av könsrelaterat våld och rättighetskränkningar såsom kvinnlig könsstympning, människohandel och övergrepp på HBT-personer.

Anf. 16 HANS LINDE (v):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet för svaret.

Vi ser i dag en global kraftmätning om kvinnors rätt till sin kropp, om allas vår rätt att få information om vår sexualitet och att få uttrycka vår sexualitet på våra egna villkor, oavsett kön och sexuell läggning.

De sexualkonservativa krafterna mobiliserar, knyter internationella kontakter och flyttar fram sina positioner. Bakom dem står bland annat USA och den katolska kyrkan. Deras arbete har i flera fall krönts med framgång. I långt fler länder vädrar motståndare till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter morgonluft.

Men vad som nästan är värre är det som sker i det tysta. Sakta förskjuts fokus i arbetet mot hiv/aids från preventivmedel och säker sex till avhållsamhet i flera afrikanska länder. Sexualupplysning och informationsspridning begränsas eller avskaffas i Östeuropa och Ryssland. Medan

den här debatten pågår kommer tre kvinnor att dö på grund av en osäker abort, i många fall utan att någon reagerar.

Samtidigt ser vi framsteg, segrar inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. I Portugal röstade befolkningen ja till en liberalisering av abortlagstiftningen. I tisdags infördes fri abort i Mexico City. Vårt engagemang för SRHR-frågor delas av många människor även i Afrika, Latinamerika och Asien.

Herr talman! Jag välkomnar statsrådets svar. Jag är glad att det finns en förståelse för SRHR-frågornas betydelse för fattigdomsbekämpning, utveckling och uppfyllandet av millenniemålen. Jag välkomnar viljeinriktningen, även om jag saknar de konkreta initiativ som jag efterfrågade i interpellationen.

I propositionen *Sveriges politik för global utveckling* sägs att utvecklingssamarbetet ska präglas av ett rättighetsperspektiv. Som exempel nämns rätten att bestämma över sin egen kropp, sin reproduktion och sexualitet.

Statsrådet säger nu att SRHR-frågorna är en fråga om mänskliga rättigheter. Jag vill fråga statsrådet om det också innebär att statsrådet betraktar rätten till abort som en mänsklig rättighet. Jag tror att det skulle vara en viktig signal här i landet och framför allt till alla de länder som i dag tar emot svenskt bistånd.

Tyvärr måste jag säga att min bild är att till exempel abort- eller HBT-frågor inte lyfts fram i dialogen med alla samarbetsländer. Jag var i Tanzania i februari, och där sa de lokala Sidarepresentanterna att man saknade arenor för att lyfta fram HBT-frågorna. I samma land har Sverige lämnat arbetet med SRHR-frågorna när man har fokuserat på det bilaterala utvecklingssamarbetet. Exemplet Tanzania, som ju är en av våra stora biståndsmottagare, oroar. Här behövs det tydliga riktlinjer och utbildningssatsningar för personalen vid utlandsmyndigheterna så att man faktiskt lyfter fram SRHR-frågorna, inklusive de kontroversiella frågorna om abort och homosexualitet. Vad kommer statsrådet att göra för att garantera att SRHR-frågorna, inklusive abort- och HBT-frågor, finns med i dialogen med samtliga de 70-tal länder som vi har utvecklingssamarbete med i dag? I dag ser det ju inte ut så.

Även om Sverige i grunden har ett positivt arbete när det gäller SRHR-frågorna så gäller det inte alla givarländer. I min interpellation har jag lyft upp exemplet USA som aktivt motarbetar SRHR-frågorna genom sin *global gag rule*.

När statsrådet nu säger att Sverige aktivt ska driva SRHR-frågorna innebär det att Sverige kommer att lyfta fram de här frågorna i dialogen med USA? Kommer statsrådet inom ramen för FN, EU och andra internationella forum att lyfta fram problemen med USA:s biståndsregler på SRHR-området?

Anf. 17 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Låt mig börja med det sista. Vad gör jag mer konkret för att påverka bland annat USA, som ju är en stor aktör inte minst inom hiv/aids-området?

Jag reser senare i maj till Washington och New York för att föra samtal med bland annat Världsbanken som nu jobbar med en ny hälsostrategi för att frågorna kring SRHR ska vara strategiskt viktiga dels för att uppnå

millenniemålen, dels för att visa att man menar allvar med kvinnors rättigheter.

Jag kommer naturligtvis också att föra samtal med amerikanska motsvarigheter. Sedan valet har vi nordiska biståndsministrar skickat tydliga brev och signaler. Vi försöker på olika sätt att påverka för att vi inte bara i Sverige ska ha en bra politik på det här området utan för att vi ska få en ökad samordning för att lyfta fram kvinnors rättigheter.

Jag tror att det är en utgångspunkt för att uppnå millenniemålen och för att åstadkomma utveckling.

Om vi kränker kvinnors rättigheter, om vi inte tar vara på kvinnors skaparkraft kommer vi inte att kunna få den utveckling som vi vill se med fattigdomsbekämpning samt uthållig säkerhet och fred.

Jag fick en fråga om mänskliga rättigheter. Jag väljer att uttrycka det som att kvinnors bristande tillgång till säkra och lagliga aborter utgör ett av de största hindren för deras möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna. Jag tycker att det är så tydligt att man i de länder där detta förvägras bryter mot de mänskliga rättigheterna.

I stället för att lägga till rättigheter tror jag att det är viktigt att vi visar på att detta är en viktig fråga för att stärka kvinnors rätt och självkänsla och för att de ska åtnjuta respekt också i vardagen och det politiska samhället.

Jag fick också frågan om en ökad fokusering i utvecklingssamarbetet och hur vi går till väga. Jag har försökt att i interpellationssvaret tala om hur vi ser på SRHR-frågorna. Jag kan lova Hans Linde att när vi tittar på de komparativa fördelar som Sverige har i olika länder ser vi att vi är duktiga på SRHR.

När och om vi väljer att dra oss ur vissa länder ska vi veta att det finns andra som tar vid och håller fanan högt vad gäller SRHR-frågorna, annars ska vi inte dra oss ur.

I Tanzania, som nu uppmärksammades, har vi gjort bedömningen – det gjorde den förra regeringen – när vi gick ned till färre sektorer inom utvecklingssamarbetet i landet med den tanzaniska regeringen att inte längre fokusera på hälsoområdet utan vi valde andra områden.

Samtidigt påverkar vi genom det multilaterala samarbetet i Tanzania, och vi påverkar också tack vare enskilda organisationer och FN-organ som får stöd, till exempel IFFP och UNFPA. Det finns alltså fler aktörer än Sverige, och Sverige har ansvar i många av de multilaterala organen.

Själv har jag valt att lyfta upp kvinnors och barns utsatthet och också rättigheter i den utvecklingspolitik som vi nu utformar. Jag är förtvivlad över att vi inte har fler indikatorer. Jag är förtvivlad över att det inte finns fler strategier. Därför är jag, herr talman, glad över att vi har den här interpellationsdebatten. Det finns nämligen mycket kvar att göra på det här området även i Sverige.

Då är det skönt att vi har en bred politisk samstämmighet kring detta och att vi kommit långt, både i vårt eget land vad gäller respekt för människor alldeles oavsett kön eller sexuell läggning och i hur vi tillsammans utformar en utvecklingspolitik som åstadkommer de mål som vi har föresatt oss att nå.

Prot. 2006/07:100
27 april

*Svar på
interpellationer*

Anf. 18 HANS LINDE (v):

Herr talman! Anledningen till att jag frågade hur statsrådet ser på frågor om abort, om rätten till abort betraktas som en grundläggande mänsklig rättighet, är att jag ser en risk att dessa frågor, när vi diskuterar dem, förminskas till att bara bli kvinnofrågor, jämställdhetsfrågor. Här är det viktigt att ge en tydlig signal. Det är viktigt att Sverige är tydligt gentemot till exempel Nicaragua, som är en av Sveriges samarbetsländer, och talar om att Nicaraguas beslut i höstas att inskränka aborträtten också var en kränkning av de grundläggande mänskliga rättigheterna i landet.

Beträffande Tanzania lyfte jag upp något som jag tyckte var väldigt oroande när jag träffade Sidapersonal där, nämligen att det inte fanns något forum där de kunde lyfta upp HBT-frågorna. Jag frågade därför ministern vad man skulle göra för att garantera att dessa frågor finns med i dialogen med samtliga 70 länder. Det behövs utbildningssatsningar bland personalen för att de ska kunna ta upp dessa frågor i dialogen.

Jag tror att vi skulle behöva börja här hemma. För inte så länge sedan besökte Tanzanias president Kikwete Sverige. Jag frågade utrikesministern om han i dialogen med Kikwete skulle ta upp HBT-frågorna eftersom Tanzania är ett av de länder där homosexualitet är förbjudet. Carl Bildts svar var att han hade pratat om mänskliga rättigheter. Jag har under min tid i riksdagen hunnit bli tillräckligt bevandrad i politisk retorik för att förstå att det innebar att han inte hade tagit upp HBT-frågorna specifikt. Det är lite oroväckande att inte ens våra egna ministrar tar upp dessa frågor i dialogen. Det kanske är så att inte bara vår Sidapersonal behöver handlingsplaner och utbildning utan även delar av regeringen.

Jag tänkte återgå till några av de saker som statsrådet tog upp i sitt svar. En sak som gör mig bekymrad är när statsrådet säger att budgetpropositionen och Sidas regleringsbrev är exempel på hur regeringen prioriterar SRHR-frågorna. Jag satt i går och tittade i vårpropositionen. Där finns inga förslag om SRHR-frågorna. Jag hittade faktiskt inte några skrivningar om SRHR-frågor över huvud taget i vårpropositionen. Inte heller i den mer omfattande höstbudgeten finns några satsningar på SRHR-området, och referenserna till SRHR kan räknas på ena handens fingrar.

I Sidas regleringsbrev avsätts i år 280 miljoner till SRHR av det totala ramanslaget på drygt 16 miljarder. Det motsvarar drygt 2 procent. UNFPA kommer i år att få ökade anslag med 1,25 procent. Det vittnar inte precis om hög prioritering när det väl handlar om att förmedla pengarna.

Herr talman! Än mer orolig blir man om man betraktar den samlade svenska utrikespolitiken, vilket jag tycker är viktigt att göra. Enligt PGU ska rättighetsperspektivet genomsyra alla politikområden. Om man läser den utrikespolitiska deklarationen ser man att regeringen inte fick in SRHR-frågorna någonstans, trots att man hade 14 sidor till förfogande. Den gigantiska frågan om hiv/aids, en av vår tids stora ödesfrågor, fick en bisats.

Nu ska man inte lasta Gunilla Carlsson för det, men vår utrikesministers engagemang i SRHR-frågorna imponerar inte precis. Om man går in på hans blogg – även om det kanske inte är en indikator på regeringens samlade politik – sägs ...

Anf. 19 TALMANNEN:

Jag vill erinra om att debatten förs med biståndsministern, inte med utrikesministern.

Anf. 20 HANS LINDE (v):

Herr talman! Jag ber om ursäkt.

Jag välkomnar i alla fall biståndsministerns engagemang på området, men det är viktigt att biståndsministern också driver på så att det samlade arbetet på det här området stärks i regeringen.

Anf. 21 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Vad gäller frågan om HBT, som vi nu kommit in på, har jag valt att inte skriva så mycket om den i vårpropositionen. Anledningen till det är att jag vill ha en väl genomtänkt politik som är möjlig att genomföra på det här området. Redan nu görs väldigt mycket.

Den handlingsplan som Sida överlämnade i september 2006 – UD hade beställt den, alltså den tidigare regeringen – ligger nu till grund för vårt arbete. Det kan finnas all anledning att ytterligare se över den, att ytterligare se hur vi inom ramen för regeringssamarbetet, men också i våra kontakter med riksdagen, ska lyfta fram dessa frågor mer än vad som redan görs i dag.

Jag har själv föreslagit att vi, till exempel inom ramen för den vidareutbildning som sker av våra utlandsstationerade, mer ska lyfta fram just kvinnors och barns rättigheter men naturligtvis även komma in på HBT-frågor och annat. Det blir, om jag får lov att säga så, en liten indikator på hur det verkligen ser ut i vardagen.

Detta är en känslig fråga i många länder. Jag vill påminna om att det inte var så länge sedan den var känslig också i Sverige, och därför förpliktat våra erfarenheter. Ett bra sätt när jag besöker utvecklingsländer, men även när jag träffar EU-kolleger, är att just tala om HBT-frågor och abortfrågor. Och när Nicaragua nu antar lagen måste vi fundera på hur vi ska använda biståndet. Ska vi överge fattiga människor i Nicaragua för att en dålig lag antas? Och hur mycket ska vi använda biståndet som påtryckningsmedel?

Det är inga enkla frågor, och därför vill jag ha en bred och sammanhållen politik på området. Men vi måste också använda FN-organen på ett bra sätt. Därför såg jag till att vi gav mer pengar till UNFPA, som jag tycker är ett av de mest effektiva och bra FN-organen. Jag har redan träffat dess nuvarande chef Thoraya Obaid tre gånger just för att dessa frågor är så viktiga. Jag vill påminna om att det också handlar om att ge henne politiskt stöd och träffa henne ofta, inte enbart vara en av de allra största givarna till organisationen, vilket Sverige ju fortfarande är.

Jag är mycket glad över att de här frågorna reses. Låt mig därför återkomma till frågan om vilka initiativ jag avser att ta. Jag har precis varit i Sudan, i Darfur, och sett hur fruktansvärt det humanitära läget är. Mest utsatta är kvinnorna och barnen. Vi kan därför se att vi inom ramen för det humanitära engagemanget, såväl som i utvecklingssamarbetet, kan göra mycket mer. När vi deltar som hjälparbetare och dessutom är stora givare har vi också ett stort ansvar för att omedelbart väva in problemet med kvinnors utsatthet – men även deras kraft.

Prot. 2006/07:100

27 april

Svar på

interpellationer

När jag träffar kvinnor märker jag att de nu är de största föregångarna för fred och försoning men också när det gäller att skapa förutsättningar för utveckling. Därför handlar mitt engagemang under mina resor många gånger om att just besöka områden där kvinnor deltar i utvecklingssamarbetet för att sedan diskutera allt utifrån detta. Det handlar om allt från frånvaro av hunger och tillgång till vatten, sanitet och el till att tala om deras rättigheter och att lära dem, utbilda dem.

Vidare tror jag att vi måste se mer på hur vi kan nå ut till män och kvinnor så att de får information om de rättigheter som de faktiskt har. Därmed kan de själva bidra till utvecklingen och ställa de krav som behöver ställas. De länder där dessa rättigheter oftast kränks tillhör ju de mest totalitära staterna där det inte finns någon demokrati.

Anf. 22 HANS LINDE (v):

Herr talman! Låt mig börja med handlingsplanen om HBT-frågor för Sidas personal. Det är naturligtvis ett steg i rätt riktning. När jag läser handlingsplanen ser jag dock, tyvärr, att målsättningarna är för lågt ställda. I dag finns vid Sida, liksom på UD, stort behov av kompetenshöjning i HBT-frågor för att kunna bedöma situationen i de länder där man agerar, kunna ställa de rätta frågorna och se problemen. Jag hoppas att man intensifierar arbetet med Sidas handlingsplan gällande HBT-frågorna. Behoven är gigantiska.

Visst är dessa frågor kontroversiella, och det är mycket möjligt att vi, när vi lyfter upp SRHR-frågorna, kommer att få en och annan ovän, men därför är de också helt avgörande. Jag, och många med mig, ser nämligen att om Sverige backar, om Sverige tystnar, finns det inte så många andra som i stället kan ta över.

Jag tror också att Sverige genom sitt långa engagemang för biståndsfrågor och utvecklingsarbete har stor trovärdighet. Vi har en god relation till exempel till Tanzania och Nicaragua. Den relationen ska vi använda till att trycka på på ett sätt som många andra länder inte skulle ha möjlighet till, även om de skulle vilja.

Jag ser fram emot att regeringen i höst mer detaljerat presenterar hur arbetet med Parisagendan ska fortskrida. Utifrån den här interpellationsdebatten förutsätter jag att SRHR-frågorna kommer att tillhöra de prioriterade sektorerna och att de vägs in när statsrådet beslutar om landfokusering.

Jag tror att vi kommer att ha all anledning att återkomma till dessa frågor under mandatperioden, dels för att det är stora och viktiga frågor, dels på grund av det engagemang som jag och Vänsterpartiet har för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och som statsrådet tackade för inledningsvis. Detta varken började eller avslutades i dag. Jag kan garantera statsrådet att vi återkommer.

Anf. 23 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Jag vill igen tacka Hans Linde för att han tagit upp frågan i denna interpellation och också tidigare i frågor från riksdagen. Jag tror att han delar min uppfattning att det är bättre nu när vi har gemensamma synpunkter på den HBT-plan som finns. Den är en bra början. Den kan göras ännu skarpare. Vi ska inte hasta igenom den i Regeringskansliet, utan inte minst inom ramen för utrikesutskottets arbete föra en

bra diskussion om hur vi ytterligare kan skärpa verktygen, så att vi kan vara en föregångare.

Vad gäller SRHR-frågorna hoppas jag på fortsatt stöd från Vänsterpartiet, en blåslampa. Jag hoppas också att vi kan diskutera detta i dess helhet och tillsammans hjälpas åt att sprida uppfattningar om demokrati, att vi är banerförare för att få undan totalitära stater, att vi kan hjälpas åt att skapa förutsättningar för utveckling genom att det blir säkerhet i länder.

Jag har konstaterat att det är i de totalitära regimerna som HBT-personers och kvinnors rättigheter kränks som mest. Därför är det viktigt att hela vår utrikespolitik, i synnerhet utvecklingspolitiken, som jag ser som den viktigaste delen, kan väva in alla dessa aspekter och därmed tillåta oss att ha som en måttstock hur männen och kvinnorna mår i länderna och hur deras grundläggande rättigheter respekteras. Därmed kan vi också titta på inte minst SRHR-indikatorer som det yttersta måttet.

Det är viktigt att vi kan stå upp för frihet och demokrati. Det tror jag är det absolut bästa sättet att verka för att alla människor ska kunna utnyttja de mänskliga rättigheterna fullt ut.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2006/07:100
27 april

*Svar på
interpellationer*

5 § Svar på interpellation 2006/07:429 om mer resurser till Samhall

Anf. 24 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Torbjörn Björlund har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att regeringen ska tillstyrka mer resurser till Samhall för 2008.

Jag vill först påpeka att neddragningen av Samhall initierades under den tidigare regeringen. Neddragningen var en följd av den omstrukturering som skedde i den svenska industrin. Denna ledde till minskat antal arbetstillfällen och ökad undersysselsättning i Samhall. Mot bakgrund av denna problematik och efter förslag av Samhallutredningen och Lönebidragsutredningen infördes nya insatser, bland annat trygghetsanställningar, som är alternativa arbeten till arbeten i Samhall.

Regeringen har i 2007 års ekonomiska vårproposition föreslagit att Samhall ska ta en större roll i arbetet för att integrera de funktionshindrade som hamnat i utanförskap. Därför föreslår regeringen i propositionen att öka anslaget till Samhall med 104 miljoner kronor, vilket motsvarar ca 500 anställda eller en höjning av sysselsättningskravet från 23,4 till 24 miljoner arbetstimmar.

Regeringen beräknar vidare i 2007 års ekonomiska vårproposition att anslaget tillförs 558 miljoner kronor 2008 för att öka sysselsättningskravet med motsvarande ca 1 000 platser i Samhall. Regeringen återkommer i budgetpropositionen för 2008 om den exakta fördelningen av dessa medel.

Torbjörn Björlund har fel när han säger att Samhall i sitt budgetunderlag kräver en sysselsättningsnivå runt 25 miljoner arbetstimmar för att bolaget ska finnas i hela landet. Samhall framhåller i sitt budgetunderlag att förutsättningarna för att Samhall ska fullgöra sitt uppdrag att finnas i

hela landet är att ”minst innevarande års volym arbetstimmar om 23,4 miljoner upprätthålls”.

De i vårpropositionen för 2007 aviserade volymerna hos Samhall ligger alltså över det som Samhall begär i sitt budgetunderlag. Jag bedömer att Samhall därmed kommer att ha nödvändiga förutsättningar för att finnas i hela landet.

Anf. 25 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Herr talman! Jag tackar för svaret från statsrådet, men är inte riktigt nöjd ändå. Det är inte min uppgift att vara det heller. Jag kommer att försöka förklara hur jag ser på saken och på svaret.

Först och främst är frågan om det som läggs till i vårpropositionen och det som kommer i tilläggsbudgeten räcker till. Jag förväntar mig inte att det kommer att räcka till. Vi har ett dilemma i dag. Vi har dragit ned på Samhall, som har problem med att fylla sin uppgift i dag. Det behövs mer pengar för att de över huvud taget ska kunna fylla sin uppgift.

Jag satt för någon månad sedan och pratade med Birgitta Böhlén, som är vd för Samhall. Hon uttryckte en oro för att de pengar som är avsatta inte ska räcka till i alla fall. 23,4 miljoner timmar är ett slags nedre smärtgräns för att det ska fungera över huvud taget. Bedömningen är att man måste ha åtminstone 24,4 miljoner, kanske 25. I vår proposition lägger vi till så att det räcker till 25 miljoner timmar. Det är för att säkerställa att Samhall finns i hela landet och att det finns tillräckligt med medel för att ta emot de människor som behöver hjälp att komma in i Samhalls verksamhet och även slussas ut vidare i arbetslivet.

Tyvärr får jag känslan att regeringen ägnar sig åt sifferexercis. Regeringen försöker med ekonomiska medel hitta gränser och med något slags statistik visa att det den gör blir bra. På det sättet döljer man att man gör för lite.

Man måste komma ihåg att Samhall har en väldigt specifik uppgift. De ska ta hand om människor som har extra stora behov och se till att de kan slussas ut i arbetslivet och få arbete. Samhalls uppgift är inte primärt att göra vinst eller att skapa stora pengar och inkomster, utan att skapa arbete och meningsfull sysselsättning för dem som inte kommer in, för dem som står längst ut.

Regeringen pratar om utanförskap. De här människorna befinner sig i utanförskap och måste ha hjälp. Om man inte löser det, om människorna inte kommer in i Samhalls verksamhet, är frågan om Samhall fyller sin uppgift. Jag menar att de då inte gör det. De medel som i dag finns avsatta och de som kommer att avsättas tror jag ändå inte räcker till för dem som ska in i verksamheten. Det kommer att finnas större behov som inte kommer att kunna tillgodoses.

Regeringen pratar också om att man ska skapa incitament för att se till att människor kommer in i arbete. Ger man inte tillräckliga medel för att ta in de här människorna i Samhalls verksamhet till att börja med kommer inte dessa incitament att finnas för dem.

Det finns många andra signaler som gör att i alla fall jag är orolig för att det inte kommer att fungera. Det kommer att skapas ett utanförskap igen. En interpellant visade tidigare i dag siffror på att utanförskapet nu är större än före valet. Hur de siffrorna ser ut behöver man kanske inte kommentera, men signalerna finns där.

Regeringen berömmar sig för att bry sig om de människor som står längst bort från arbetsmarknaden, dem som står i utanförskap. Men om man inte gör tillräckligt mycket för att få in dem i Samhalls verksamhet, som är första steget in, om man inte ger tillräckliga medel för att Samhall ska klara av den uppgiften, då blir det inte rätt. Då blir det fel.

De pengar som arbetsmarknadsministern nämner i sitt svar är inte tillräckliga. Det måste till mer pengar. Vår bedömning är att det behövs minst 25 miljoner timmar för att Samhall ska fylla sin uppgift.

Anf. 26 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Låt mig först säga att jag naturligtvis delar Torbjörn Björlunds grunduppfattning, som uttrycks i interpellationen. Samhall har en mycket betydelsefull roll på arbetsmarknaden. De fyller, som Torbjörn Björlund säger, en viktig funktion för att hjälpa dem som verkligen behöver vår hjälp att få lägre trösklar in på arbetsmarknaden och som annars inte hade haft en möjlighet att vara med.

Jag är själv väldigt engagerad i Samhalls verksamhet. Jag har varit och besökt den flera gånger. Jag tycker att de gör ett fantastiskt bra jobb. Det måste alltid vara bättre att hitta en möjlighet att vara med genom Samhall eller på annat sätt med lönebidrag eller olika skyddande anställningar för den som verkligen behöver den typen av hjälp. Där delar jag absolut Torbjörn Björlunds grunduppfattning.

Grundfrågan är om pengarna räcker till. Är det nog? Det första jag kan säga är att vi har ökat anslaget. Vad vi föreslår i vårpropositionen är en satsning för fler funktionshindrade i arbete genom att öka anslaget successivt med 123 miljoner kronor innevarande år och med 435 miljoner, 210 miljoner respektive 179 miljoner kronor för åren 2008, 2009 och 2010.

Exakt hur fördelningen mellan lönebidrag och andra insatser ska se ut håller vi på att jobba med just nu. Vi ska återkomma om det i budgetpropositionen för år 2008.

Sammantaget beräknas antalet platser med lönebidrag hos Samhall, utvecklingsanställningar, trygghetsanställningar och offentligt skyddade anställningar successivt öka med ungefär 2 500 platser genom satsningen till en sammanlagd kostnad på 946 miljoner kronor år 2010.

Exakt hur stor ökningen blir beror lite grann på fördelningen av de olika insatserna. Klart är dock att lönebidragen under andra halvåret i år ökar med ungefär 300. Antalet platser i Samhall ökar med 450 platser eller 600 000 arbetstimmar.

Jag är beredd att diskutera detta i sitt stora sammanhang för att se att vi når en bra balans. Grunduppfattningen och grundinställningen är att det är en vettig verksamhet och ett bra sätt att få in personer på arbetsmarknaden som annars skulle stå utanför.

Nu befinner vi oss i ett arbetsmarknadspolitiskt läge som är väldigt gott. Det sprutar på som tåget, om jag får tillåta mig att uttrycka mig på det sättet i kammaren. Vi ser samtidigt hur arbetslösheten sjunker, sysselsättningen ökar och utanförskapet minskar.

Men det kommer ändå alltid, hur gott arbetsmarknadsläget än är, att finnas en grupp människor som har väldigt svårt att ta sig in. Personer med olika typer av funktionshinder hör till den gruppen. Torbjörn

Björnlund ska där inte känna något bristande engagemang från min sida. Där kan vi säkert i stället ha en debatt om nivåer.

Det här är ett första steg. Jag är beredd att fortsätta att titta över detta och se vad som behöver göras i väldigt konstruktiv anda. Det är oerhört viktigt att vi inte lämnar någon bakom oss.

Anf. 27 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Herr talman! Jag tvivlar inte på att statsrådet har ett stort engagemang för de här frågorna. Det är jag övertygad om. Men bedömningen av hur utvecklingen ser ut för Samhalls del är tveksam.

Jag var på besök på anläggningen i Emmaboda för ett halvår sedan. Jag träffade alla anställda som fanns där, både de som jobbade i verksamheten och de som jobbade med människorna där. Det finns en stor oro.

Detta är människor som behöver extra stöd. De känner oro för saker som att ta sig till sitt jobb på ett bra sätt och att inte ha för långt till jobbet. De behöver någon gång kanske få det lugnt på jobbet. De har sådana funktionshinder att de behöver ha det stödet.

Det finns i dag en tendens och risk i jakten på att få många övergångar, det vill säga att få människor vidare från Samhall ut till arbetslivet – det kan ske med lönebidrag eller inte – att man går för fort fram.

Frågan om lönebidrag är också en specifik sak. En del av anslaget är till för att jobba med Samhall och funktionshinder. Fördelningen mellan Samhall och lönebidrag kan man diskutera i sig.

Samhall har uppgiften att arbeta med dessa människor, till exempel i Emmaboda. De uttryckte en väldigt stor oro för sin situation. Man förändrar Samhall och tar kanske bort verksamhet. Det gör man naturligtvis för att spara pengar men också för att förändra utifrån den arbetsmarknad som finns i dag. Det blir mindre varor och fler tjänster.

Det gör att dessa människor inte får det stöd de behöver ha. En sådan sak som att resa från Emmaboda till Nybro, där man har en annan anläggning, är för en del ett oöverstigligt hinder. Det är inte Samhalls uppgift att spara pengar. De ska se till att dessa människor får en bra verksamhet.

Dessutom finns det i dag i varje fall i Emmabodaexemplet lokalt en efterfrågan på de varor och tjänster som man gör i Emmaboda. Att då på något sätt flytta verksamheten till Nybro för att sedan skicka ut varorna igen är inte speciellt smart.

Man måste ha något slags tanke i detta. Vad är den primära uppgiften för Samhall? Är det att tjäna pengar eller att se till att människor har en bra sysselsättning och får hjälp ut i arbetslivet på ett bra sätt?

Man måste ta den här stora oron på allra största allvar. Det är inte bara här. Jag har haft kontakter med Norrland och ett par andra ställen. Man uttrycker samma oro för att förändringen man gör går för fort och blir fel. Man lämnar människor bakom sig.

Man måste ha tillräckliga resurser för att ta hand om den allra sista gruppen funktionshinderade, som kanske inte kan slussas ut i arbetslivet normalt utan behöver ha verksamheten stadigvarande på sin hemort så att de har någonting att göra och en sysselsättning.

Klarar Samhall inte av det så klarar de inte av sin uppgift att finnas i hela landet och skapa arbetstillfällen för dem som behöver extra hjälp

och extra resurser för att på något sätt komma till. Människor kan kanske slussas ut i någon verksamhet i samhället som har behov av lönebidragsanställda eller där de som funktionshindrade kan fungera som en vanlig anställd. Det är det primära i verksamheten att se till det.

Prot. 2006/07:100
27 april

*Svar på
interpellationer*

Anf. 28 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Jag ska passa på att tacka Torbjörn Björlund för interpellationsdebatten. Det ger också tillfälle att stilla en del av oron. Vårpropositionens förslag innebär trots allt att vi ökar anslaget med nära 1 miljard till år 2010 till det samlade området för att hjälpa den här målgruppen tillbaka till en anställning. På det sättet tror jag att man kan lugna dem som är verksamma inom Samhall på olika sätt och vis.

När det gäller exemplet från Emmaboda och Nybro förstår jag naturligtvis oron. Det är förstås Samhall självt som fattar beslut om sin organisation. Det kan jag inte kommentera annat än genom att säga att det med det arbete vi gör genom propositionen inte finns grund för den oro som Torbjörn Björlund vädrar.

Det är klart att detta måste följas ganska noga framöver. Vi måste se att vi når det resultat vi gemensamt vill uppnå så att de som verkligen är i behov av vår gemensamma hjälp också får det.

Den tyske professorn Hans-Werner Sinn var här för inte så hemskt länge sedan och höll ett föredrag i samband med globaliseringsrådet. Jag ska försöka sammanfatta det han sade. En av de saker han sade var: Det är bättre att betala människor för att jobba än för att inte jobba.

I någon mening är det en väldigt bra utgångspunkt. När det gäller personer som har behov av hjälp och stöd för att över huvud taget ha en möjlighet att ta sig in måste vi vara beredda att göra någonting.

Ambitionsnivån är det inget fel på. Jag är beredd att följa detta område nogsamt och gärna föra diskussioner också framgent med Torbjörn Björlund för att se att vi hamnar rätt.

Anf. 29 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Herr talman! Jag kommer att fortsätta att jaga arbetsmarknadsministern i den här frågan. Det lovar jag. Jag kommer inte att släppa den.

Det finns signaler i övrigt som också är lite oroväckande. Jag fick en tidskrift som heter Intra där man beskriver en situation i Lidköpings kommun där man har LSS-verksamhet. Där är man orolig för att det söker sig fler funktionshindrade till LSS-verksamhet för att de inte får plats. Samhall kan inte ta emot dem, och det finns inte utrymme för dem.

Det är också en utveckling. Det påverkas av att man ser till att utrymme finns i Samhall så att LSS-verksamhet i kommunerna inte överbelastas. Det hänger ihop. Det finns olika samband som påverkar. Det som regeringen gör arbetsmarknadspolitiskt påverkar det. Det gäller allt vi har kritiserat som regeringen gör med a-kassa och allt sådant. Nu tar man timeout i Ams med utbyggnad. Allt det kommer att påverka i flera steg.

Man lastar över problem på andra. När Samhall inte räcker till måste vi ta de signalerna på allvar. Det måste vi göra någonting åt. Vi måste se till att resurserna hamnar rätt så att människor som har en möjlighet kan fungera i Samhalls verksamhet. De söker sig inte till någon annan verksamhet, eftersom de inte har något alternativ.

De vill ha någonting att göra. De behöver ha en arbetsuppgift och känna att de tillhör samhället på något sätt. Vi har talat om socialbidrag och sådant när det gäller a-kassan och försäkringssystemen. Läger man över det på andra är det fel. Människor får fel signaler.

Man måste tänka om och göra om fördelningen av pengar så att man får människor att hamna på rätt plats. Det är definitivt någonting som regeringen behöver göra för att klara av sitt åtagande och leva upp till sin retorik om att människor inte ska vara i utanförskap.

Dessa människor kan inte ta vilka jobb som helst. Jobb som är anpassade för funktionshindrade måste finnas med. Det är Samhalls uppgift. Jag hoppas verkligen att regeringen tar det på allvar och fortsätter att jobba med den frågan.

Anf. 30 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Torbjörn Björlund sade att man lastar över problemen på andra. Min utgångspunkt är att när arbetsmarknaden går som tåget, arbetslösheten sjunker, sysselsättningen ökar och utanförskapet minskar har vi möjlighet att minska trycket på arbetsmarknadspolitiska åtgärder för dem som står allra närmast arbetsmarknaden. Det är då de har möjlighet att få ett reguljärt arbete. Då kan man också fokusera mer på dem som befinner sig längst ifrån.

Det har varit min utgångspunkt. Därför är jag glad för denna miljard – nära på – som är budgeterad och som vi trots allt lägger på området under den här mandatperioden.

Men jag kan lova Torbjörn Björlund att vi ska följa det här nogsamt. Om det skulle visa sig att det ser konstigt ut och att de här signalerna visar sig inte bara vara signaler på grund av olika förändringar i det som Samhall gör i sin egen organisation eller i sina marknadsbedömningar i övrigt så få man fundera lite grann på vad som ytterligare måste göras.

Jag tänker mig också så småningom, när vi går in i jobb- och utvecklingsgarantin från den 2 juli, att vi i det tredje steget kommer att behöva jobba mer med skyddade anställningar av olika slag. Det kan vara lönebidrag, det kan vara anställningar genom Samhall och det kan vara andra åtgärder som behöver vidtas för att hjälpa dem som verkligen befinner sig långt borta. Men det får vi återkomma till.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellation 2006/07:463 om deltidspolitiker och a-kassa

Anf. 31 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Hans Stenberg har frågat mig om jag är beredd att ändra regelverket så att frånvaro för politiska uppdrag betraktas som a-kassegrundande.

Låt mig till en början understryka vikten av ett ekonomiskt skydd vid arbetslöshet. Arbetslöshetsförsäkringen är en grundläggande och viktig del i det svenska välfärdssystemet. Behovet av ett ekonomiskt skydd vid arbetslöshet gäller alla på arbetsmarknaden.

Jag vill även framhålla att jag delar Hans Stenbergs uppfattning om att de förtroendevalda tar på sig ett stort ansvar och att de är viktiga bärare av demokratin.

För närvarande pågår inom Regeringskansliet en översyn av olika typer av förtroendeuppdrag och deras effekter för arbetslöshetsförsäkringen med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen (rskr. 2004/05:181) med överlämnande av arbetsmarknadsutskottets betänkande om arbetslöshetsförsäkringen.

Anf. 32 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka arbetsmarknadsministern för svaret. Det låter så fint när han talar om att vi ska ha en bra a-kassa att man nästan blir rörd. Tyvärr är det en enorm skillnad mellan vad han säger i talarstolen och den politik hans regering genomför i praktiken på området. Effekterna av politiken blir förödande för många av dem som drabbas av arbetslöshet.

I min interpellation har jag valt att lyfta fram dem som har tagit på sig politiska uppdrag och hur de drabbas. Men jag vill understryka att det också finns många andra grupper som drabbas på ett fullkomligt orimligt sätt av den högerpolitik som nu förs i landet.

Vi, bland andra arbetsmarknadsministern och jag, som har fått förmånen att syssla med politik på heltid har det väldigt bra på många sätt. Vi får jobba med det som vi är intresserade av på heltid och vi har dessutom bra betalt för det.

En helt annan situation har många av dem som försöker kombinera politiken med ett civilt arbete. Jag brukar ibland säga att deltidspolitikererna är vår tids hjältar. För en ganska låg ersättning får de en fruktansvärt stressig tillvaro. Som det ser ut på arbetsmarknaden i dag är det i många fall svårt att få en vikarie när man ska ta ledigt från jobbet för att gå på ett möte. Därmed får man ett tryck både från arbetsgivaren, som förlorar produktionsinsats, och från arbetskamraterna, som faktiskt får ta på sig en tyngre arbetsbörda.

De här människorna gör en viktig insats för demokratin. Det allt högre tempot på arbetsmarknaden gör också att det blir svårare för nästan alla partier att rekrytera fritidspolitiker. Det blir hela tiden svårare att kombinera jobb, familj och politiska uppdrag. Till det kommer nu hårdare a-kasseregler. Man straffas också ekonomiskt för att man gör en arbetsinsats.

Om man blir arbetslös riskerar man att få lägre ersättning om man har haft politiska uppdrag i kommun eller landsting. Jag tycker inte att det känns rimligt att samhället lönar dem som gör en insats för demokratin på det viset. Jag måste fråga arbetsmarknadsministern om han verkligen tycker att det är en rimlig ordning.

I det skrivna interpellationssvaret går det inte att utläsa om regeringen vill ändra reglerna på den här punkten. Det vore väl lämpligt om man rättade till både det här problemet och en lång rad av de andra orimliga effekter som de hårdare a-kassereglererna får.

Anf. 33 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Vi kanske inte ska ta en ny stor a-kassedebatt, utan jag ska försöka hålla mig till interpellationens ämne.

Prot. 2006/07:100
27 april

*Svar på
interpellationer*

Låt mig först säga att jag naturligtvis delar Hans Stenbergs grunduppfattning när det gäller vikten av deltidspolitik och deras fantastiska insats. Som gammal partisekreterare har jag mött en lång rad av dem. Jag håller med; detta är politikens hjältar som mot låg ersättning och med mycket tidsåtgång sliter i princip varje dag för att stå för sina åsikter. Det sker oftast i lite jobbiga former, för man får besvärliga frågeställningar att hantera och ett stort ansvar, inte minst på kommunal nivå. Där delar jag naturligtvis helt Hans Stenbergs uppfattning.

Jag delar också uppfattningen när det handlar om rekryteringsproblemen. Det är någonting som man ser, om man tittar historiskt tillbaka, som ett stort bekymmer för demokratins hållfasthet över tiden. Det gäller inte bara att rekrytera medlemmar, utan aktiva medlemmar, och få ett generationsflöde i politiken som fungerar också över tiden. Från den utgångspunkten är den här diskussionen viktig.

I grunden är det så att behovet av ett ekonomiskt skydd vid arbetslöshet gäller alla på arbetsmarknaden. Det är en åsikt jag står fast vid. Det pågår nu ett beredningsarbete. Vi har fått uppdrag från riksdagen att återkomma och titta på detta. Eftersom det är ett arbete som pågår kan jag tyvärr inte lämna tydligare besked än så här vid det här tillfället. Men jag hoppas ändå att Hans Stenberg kan känna att det med dessa ingångsvärden finns en betydande ambition att försöka åstadkomma ett vettigt, fungerande system.

I dag bygger alltihop på ett meddelande från Ams från 1995 där man i princip gör en uppdelning mellan uppdrag av större och mindre omfattning. Förtroendeuppdrag av större omfattning betraktas som förvärvsarbete medan arbetslöshetskassorna bör kunna bortse från förtroendeuppdrag i mindre uppfattning både när det gäller arbetsvillkoret och om uppdraget har utförts under tid med arbetslöshet. Men vi bereder som sagt detta just för tillfället för att kunna göra en översyn och återkomma till kammaren med tydligare besked.

Anf. 34 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Det låter lite positivt i varje fall, och det känns ju bra. Verkligheten är att det i och för sig är gamla regler från Ams som styr det här. Men det som har gjort att situationen har accentuerats under senare tid är åtstramningarna i a-kasseregelverket över huvud taget. Det är hårdare kvalifikationsregler och ändrad ramtid. Man har även tagit bort en viktig hjälpregel som gör att varje arbetad timme nu är viktig.

Därför blir det så orimligt när exempelvis politiskt arbete inte räknas. Även om grönreglerna är desamma har det blivit mycket större problem för dem som drabbas av det här sedan man ändrade regelverket.

När jag läste interpellationssvaret gick jag tillbaka och tittade på det tillkännagivande som arbetsmarknadsministern hänvisade till. Då blev jag lite bekymrad, för det handlar om någonting annat än det som jag tog upp i min interpellation. Tillkännagivandet handlar om att den som har politiska uppdrag och blir arbetslös måste kunna delta till exempel i nämndsammanträden utan att det leder till att a-kasseersättningen dras in.

Men det jag tog upp är någonting annat. Min interpellation handlar om att också politiska uppdrag ska vara a-kassegrundande. Det är olika delar. Därför hoppas jag verkligen att man i översynen tar in också de aspekterna.

Även om det pågår ett beredningsarbete har jag svårt att förstå att inte arbetsmarknadsministern kan ställa upp på den egentligen fullkomligt självklara slutsatsen att också politiskt arbete i en kommun eller ett landsting ska vara a-kassegrundande. Det tycker jag borde vara självklart, och jag är förvånad över att ministern inte kan ställa upp på detta.

En annan aspekt på det här var uppe i en interpellationsdebatt förra veckan, såg jag. Det handlar om att de nya a-kassereglerna drabbar också småbarnsföräldrar som är hemma för vård av sjukt barn. Signalen till småbarnsföräldrarna blir tydlig. Vi vill verkligen ha in fler småbarnsföräldrar i politiken. Det behövs fler sådana. De har en ännu stressigare situation än andra, och för dem blir situationen fullkomligt orimlig. Om de drabbas av arbetslöshet straffas de dubbelt ekonomiskt av samhället – dels för att de har varit hemma och tagit hand om sina barn när de är sjuka, dels för att de har gjort en viktig samhällsinsats genom att ta på sig politiska uppdrag.

Tycker verkligen arbetsmarknadsministern att det här är rimligt? Varför kan inte arbetsmarknadsministern ställa upp på den självklara slutsatsen att politiska uppdrag också ska kvalificera för a-kassa?

Anf. 35 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Utan att föregripa Regeringskansliets beredning vill jag ändå säga att det är klart att jag delar Hans Stenbergs grunduppfattning att politiska uppdrag som utförs naturligtvis ska betraktas som en arbetsinsats. Jag tycker att avvägningarna mellan olika deltids- och heltidsuppdrag måste belysas i den här beredningen. Jag föreställer mig också att man tar båda de frågeställningar som Hans Stenberg utgick från i sin förra replik i beaktande när man ser över hur regelverket ska se ut. Jag vill nog inte gå längre än så för att inte föregripa arbetet. Jag vill också se konsekvenserna och var man hamnar någonstans i de här avvägningarna.

Jag delar i grunden Hans Stenbergs uppfattning. Jag tycker att den också uttrycker vikten av att vi har många deltidspolitiker och att vi inte ska försvåra deras arbete.

Anf. 36 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Jag måste säga att den här regeringens politik är mycket konsekvent. Ni gynnar genomgående den som har det gott ställt och är frisk. Har man dessutom ett säkert jobb och friska barn är man en garanterad vinnare. Detta med hur de som har politiska uppdrag drabbas är bara ett ytterligare exempel på hur ogenomtänkt den borgerliga arbetsmarknadspolitikerna är och hur fruktansvärt orättvist den slår.

I går ringde jag till en av a-kassehandläggarna på mitt gamla fackförbund hemma i Sundsvall. Hon har jobbat med a-kassan i mer än 30 år. Hon var verkligen förtvivlad över hur orättvist människor drabbas av de nya reglerna. Hon gav mig flera exempel på personer som oförskyllt drabbas på ett fullkomligt orimligt sätt utan att de har någon möjlighet att påverka sin situation.

Herr talman! Jag tycker att det är bra att arbetsmarknadsministern delar min grundsyn när det gäller dem som har politiska uppdrag, men jag måste ändå säga att jag är besviken över att han inte förs eller vill gå längre än han gör nu och klart och tydligt deklarerar att politiska uppdrag ska kvalificera för a-kassa precis som annat viktigt arbete.

Anf. 37 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Nu avvek kanske Hans Stenberg lite grann från själva interpellationen. Låt mig därför besvara de senaste harangerna.

Hans Stenbergs parti har haft makten de senaste tolv åren och lämnat efter sig ett fullständigt moras på arbetsmarknaden. Trots att vi har haft och är mitt uppe i en stark högkonjunktur lämnade ni efter er ett läge där var femte svensk i arbetsför ålder stod utanför arbetsmarknaden eller jobbade mindre än han eller hon skulle vilja.

Det är naturligtvis jättebra att Hans Stenberg och jag står här och bryr oss om deltidspolitik med uppdrag. Det ska vi fortsätta med. Vi ska titta på det på ungefär det sätt som jag har sagt. Men medan vi gör det ska vi också komma ihåg det gigantiska utanförskapet som ni lämnade efter er och som vi jobbar med varje dag för att försöka sanera och ta hand om.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Framställning
2006/07:RR1 till konstitutionsutskottet

8 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Proposition
2006/07:115 Ny lag om värdepappersmarknaden

9 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 27 april

2006/07:499 Finsam

av Kurt Kvarnström (s)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2006/07:500 Kärnvapen i Göteborgs hamn

av Peter Rådberg (mp)
till försvarsminister Mikael Odenberg (m)

2006/07:501 Subventioner till välbetalda nystartsjobb

av Ulf Holm (mp)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2006/07:502 Brist på insatser för arbetslösa
av *Sven-Erik Österberg* (s)
till arbetsmarknadsminister *Sven Otto Littorin* (m)

Prot. 2006/07:100
27 april

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 8 maj.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 27 april

2006/07:1091 USA, folkrätten och Kuba

av *Kalle Larsson* (v)
till utrikesminister *Carl Bildt* (m)

2006/07:1092 Jävsförhållande vid utredning om avvecklandet av apoteksmonopolet

av *Johan Löfstrand* (s)
till socialminister *Göran Hägglund* (kd)

2006/07:1093 Det kustnära fisket

av *Jan-Olof Larsson* (s)
till jordbruksminister *Eskil Erlandsson* (c)

2006/07:1094 Visumregler för taiwaneser

av *Ulf Nilsson* (fp)
till utrikesminister *Carl Bildt* (m)

2006/07:1095 Utvärdering av projektet Gröna jobb

av *Elisabeth Svantesson* (m)
till arbetsmarknadsminister *Sven Otto Littorin* (m)

2006/07:1096 Ekonomisk ersättning för resor för arbetssökande

av *Berit Högman* (s)
till arbetsmarknadsminister *Sven Otto Littorin* (m)

2006/07:1097 Antisladdsystem

av *Stefan Wikén* (s)
till statsrådet *Åsa Torstensson* (c)

2006/07:1098 Stimulansåtgärder för skrotning av äldre snöskotrar

av *Stefan Wikén* (s)
till miljöminister *Andreas Carlgren* (c)

2006/07:1099 Ersättning till kontaktpersoner

av *Stefan Wikén* (s)
till finansminister *Anders Borg* (m)

2006/07:1100 Parlamentarisk utredning om lagen om ekonomiska föreningar

av *Stefan Wikén* (s)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:1101 Överflyttning av ansvaret för den rättspsykiatriska vården

av *Marie Weibull Kornias* (m)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:1102 Läkares förskrivning av beroendeframkallande läkemedel

av *Barbro Westerholm* (fp)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:1103 Svensk medverkan i Osloprocessen om klustervapen

av *Karla López* (mp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1104 Folkmordsgrav tömd på skelett i Turkiet

av *Lennart Sacrédeus* (kd)
till statsrådet Cecilia Malmström (fp)

2006/07:1105 Räddningsverket och våld i nära relationer

av *Carina Hägg* (s)
till försvarsminister Mikael Odenberg (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 8 maj.

11 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmälades att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 26 april

2006/07:1061 Slopstöd till översättningar av svensk litteratur

av *Cecilia Wikström* i Uppsala (fp)
till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 8 maj.

12 § Kammaren åtskildes kl. 10.43.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

LISBET HANSING ENGSTRÖM

/Eva-Lena Ekman

1 § Meddelande om svar på skriftliga frågor	1
2 § Svar på interpellation 2006/07:466 om tillväxtprogram för svensk modeindustri	1
Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	1
Anf. 2 LUCIANO ASTUDILLO (s)	2
Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	3
Anf. 4 LUCIANO ASTUDILLO (s)	4
Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	5
Anf. 6 LUCIANO ASTUDILLO (s)	6
Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	7
3 § Svar på interpellation 2006/07:474 om svårigheter att starta företag	8
Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	8
Anf. 9 LUCIANO ASTUDILLO (s)	9
Anf. 10 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	10
Anf. 11 LUCIANO ASTUDILLO (s)	11
Anf. 12 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	12
Anf. 13 LUCIANO ASTUDILLO (s)	13
Anf. 14 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	13
4 § Svar på interpellation 2006/07:470 om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter inom biståndet.....	14
Anf. 15 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	14
Anf. 16 HANS LINDE (v)	15
Anf. 17 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	16
Anf. 18 HANS LINDE (v)	18
Anf. 19 TALMANNEN.....	19
Anf. 20 HANS LINDE (v)	19
Anf. 21 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	19
Anf. 22 HANS LINDE (v)	20
Anf. 23 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	20
5 § Svar på interpellation 2006/07:429 om mer resurser till Samhall	21
Anf. 24 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	21
Anf. 25 TORBJÖRN BJÖRLUND (v).....	22
Anf. 26 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	23
Anf. 27 TORBJÖRN BJÖRLUND (v).....	24
Anf. 28 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	25
Anf. 29 TORBJÖRN BJÖRLUND (v).....	25
Anf. 30 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	26
6 § Svar på interpellation 2006/07:463 om deltidspolitik och a-kassa.....	26

Anf. 31 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	26
Anf. 32 HANS STENBERG (s).....	27
Anf. 33 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	27
Anf. 34 HANS STENBERG (s).....	28
Anf. 35 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	29
Anf. 36 HANS STENBERG (s).....	29
Anf. 37 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	30
7 § Hänvisning av ärende till utskott	30
8 § Bordläggning.....	30
9 § Anmälan om interpellationer	30
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	31
11 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	32
12 § Kammaren åtskildes kl. 10.43.	32

